

Appelflappen en Alcoholvrij Bier

Appelflappen en Alcoholvrij Bier

Paul Dunki Jacobs
Illustraties Bert Hoekstra

Brave New Books

Brave New Books 2013

www.bravenewbooks.nl

Schrijver: Paul Dunki Jacobs
Coverontwerp: Bert Hoekstra
ISBN: 9789402103533
© Paul Dunki Jacobs

Dit is een boek zonder echte hoofdstukken. Met paginanummering.

Eerst wilde ik geen paginanummering, maar dat wilde de lay-out niet.

Enkele van mijn vrienden hebben het manuscript doorgevlood en ongetwijfeld de grootste verschrijvingen verwijderd, maar geheel zonder stijl- en taalfouten zal het boek niet zijn. Vergeef het ze.

Ik wil een woord van dank richten aan al deze vrienden (Laurens, Hady, Eddy, Harry, Esther en zo voort) voor hun medewerking en toewijding. Zonder hen was het een zootje geworden.

Tevens dank ik een lange rij auteurs voor hun boeken waar ik eindeloos van genoten heb en waaruit ik vrijelijk 'geciteerd' heb. (zie literatuurlijst die wel ergens staat).

En natuurlijk zijn daar mijn kinderen en mijn kleinkind, vier heerlijke wezentjes, die vrolijk in mijn omgeving dartelen en waarvoor je het allemaal doet.

De eerste driekwart van het boek is bestemd voor volwassenen en het laatste kwart is een heus kinderboek.

De reden om het allemaal op deze manier te doen ontgaat mij, maar dat lijkt me een goede reden, de ontgaande reden.

Ons kunstenaarsklupje in Wageningen, genaamd Platform Beroepskunstenaars Wageningen, zou binnenkort haar jaarlijkse expositie houden in een leegstaand pand. Het werd ons gratis ter beschikking gesteld door de enige lieve vastgoedman die Nederland rijk is, de heer Ben Hoogstede. Dank je Ben.

Om deze meestal slecht bezochte exposities beter onder de aandacht van kunstontwikkend Wageningen te brengen besloot ik om de uitnodigingen per vliegtuigje over ons dorp uit te strooien (ja ja, het is eigenlijk geen dorp maar een stad, met stadsrechten en zo).

Leuk idee wellicht, maar hoe kom je aan een vliegtuig én aan een piloot met de bereidwilligheid een zulks uit te voeren? Ik begon maar es te bellen en verdomd, de eerste de beste piloot die ik aan de lijn

kreeg zei meteen ja. Om redenen van privacy en meer van dat soort zaken kan ik zijn echte naam, Jacques Bechthold van paramotorclub.nl, natuurlijk niet noemen.

Wat of dat moest kosten, vroeg ik na mijn inleidend praatje en zette me schrap. Voor €100 (welk een meevaller) deed Jacques het en hij had er geloof ik zin in ook. Een beetje keten lag blijkbaar in zijn aard.

Een week later ging ik hem opzoeken om hem in het echt te zien en om enkele zaken door te spreken. Ik verwachtte het adres van een serieus vliegveld, maar het bleek om zijn boerderij te gaan, met er naast een piepklein, hobbelig, zeer zompig weilandje. Als dat de landingsbaan is, dacht ik, begin ik 'm nu een beetje te knijpen.

Jacques was hartelijk en joviaal, op het brommerige af, en nam af en toe zelfs de sigaar uit zijn mond als hij wat zei.

'Het komt er op neer', zei hij, 'dat je een rugzak vol stroobiljetten op je buik moet binden'.

'Waarom op mijn buik binden', was mijn logische vraag, 'ik gooi die biljetten toch uit het raam?'

'Nou,' zei Jacques, 'loop maar even mee naar het vliegtuig.' Het bleek een openlucht matrasvlieger te zijn met een motor. Hij had er verscheidene staan. Eentje ervan was een tweezitter, zo met de stoelen achter elkaar. Ik waande me helemaal in 1903, zo'n paar uur nadat het eerste vliegtuigje het luchtruim koos. Natuurlijk moest ik me groot houden en enthousiast stelde ik enkele vragen. Blijkbaar niet de goede, want Jacques haalde dit keer de sigaar niet uit zijn mond en ik heb nooit begrepen wat hij nou zei.

'We kunnen alleen vliegen bij heel mooi, bijna windstil weer,' zei hij tot slot. Dat verstond ik dan weer wel.

'Goed,' mompelde ik, terwijl ik met een schuine hersencel nadacht over de statistieken van de gemiddelde windsnelheden in de laatste week van september ... en onze kansen zag slinken.

'Oké dan,' zei Jacques, 'bel me maar tegen die tijd en dan zien we wel.' Ergens, nu ik wist om wat voor vliegtuig het ging, hoopte ik op storm, regen en donderslagen. Maar natuurlijk was het de week voorafgaande aan de expositie schitterend windstil weer.

Ring ring. 'Hallo Jacques, hoe gaat het?'

Het ging helaas goed met Jacques. Geen griep, geen gebroken been, geen appendicitis. Jacques was vliegklaar. 'Kom zaterdag maar naar ons vliegveldje in Beneden Leeuwen', zei hij door de telefoon. 'Het is bij die en die straat, daar ergens moet je een brug over en doorrijden

tot aan de rivier, dan ben je te ver, je keert om en zo'n beetje rechts moet je ons zien.

Tot morgen.'

En verdomd, het klopte en ik was ook nog eens op tijd. Om klokslag 11 uur, Onder een stralende morgenzon reed ik 'ons vliegveldje' op, want zo begon het wel te voelen.

Ik zag vele van 'dat soort' vliegtuigjes en een man of twintig met een 'death wish'. Jacques liep in de verte en zwaaide. Als een ervaren vliegenier zwaaide ik terug.

Iemand anders was bezig met lesgeven en loodste net een beginneling per walkie-talkie binnen.

'Beetje minder gas, iets meer naar links, naar LINKS GOSSAMME en kijk uit met die bommen. Gas minderen nu, GAHASSSS MINDEREN'.

Het vliegdingetje begon vervaarlijk heen en weer te slingeren en kwam wel heel hard aanzetten. 'Zou hij dat hek met prikkeldraad wel zien?' dacht ik nog. Nee hoor, knal, kraak, crash. Vliegtuigje stuk, piloot heel. Gelukkig.

Kijk, dat zijn binnenkomertjes.

Met trillende knieën slenterde ik zo nonchalant mogelijk op Jacques af. 'Heb je de strooibiljetten bij je?' vroeg Jacques na een korte groet, het hele ongeluk negerend.

Trost tikte ik op de rugzak op mijn buik. 'Vierduizend flyers.' Ik kon bijna mijn plasje niet ophouden over de woordspeling die echter totaal aan Jacques voorbij ging.

'Goed', zei hij, 'loop maar mee, gaan we de ultra-light klaarmaken.'

Ik had nog nooit zo'n grote matrasvlieger gezien en nog nooit zoveel draden. Kwam dat wel goed?

'Ik ga nu de boel in elkaar zetten en gedurende deze tijd moet je stil zijn', zei hij, 'want ik moet mijn kop erbij houden, anders flikkeren we straks de Rijn in.'

Dit stelde me enigszins gerust, want hij nam het wel serieus. Zelfs de sigaar ging weg.

Na een kwartier waren we vliegklaar. Ik stapte in de passagiersstoel, achter die van de piloot en werd ingesnoerd. Achter ons lag het matras zachtjes te wapperen in de luchtstroom van de stationair draaiende propeller. Toen Jacques gas gaf werd het matras als door een wonder opgelicht en wiebelde het al meteen boven ons.

Net toen ik dacht dat we maar eens vaart moesten maken hingen we in de lucht.

Het vliegtuigje vloog heel stabiel. Geen gespring en geslinger. We maakten een rondje boven het vliegveldje en koersten toen richting Wageningen. Het zou een kwartiertje vliegen zijn. Onder ons ploegden schepen, op weg naar het Ruhrgebied, de Neder-Rijn tot lange schuimige strepen. Het was heerlijk daar zo 'belangeloos' te hangen. Langzaam naderden we ons doel.

Vlak voor Wageningen brulde Jacques dat we een proefworp moesten doen om te zien hoe de wind stond en waar onze flyers neer zouden komen. Met een ferme zwaai wierp ik een handvol papieren de lucht in. We waren even bang geweest dat de grote propeller achter het vliegtuigje als versnipperaar zou dienst doen, maar dat bleek gelukkig mee te vallen. Wij tuurden naar beneden om te zien waar de uitnodigingen heen dwarrelden. Nergens!?! Geen papiertje te zien. Hoe kan dat nou? Toen begon Jacques te lachen en wees naar boven. De thermiek had ze te pakken en ze zweefden omhoog in plaats van naar beneden. We volgden hun vlucht tot ze eindelijk in een weiland, kilometers buiten de stad neerkwamen. De aanwezige koeien zetten snel hun leesbril op en begonnen daarna enthousiast met de staarten te zwaaien. Ze zijn nog even op de opening van de expositie geweest.

'We moeten lager vliegen,' schreeuwde Jacques. Zo gezegd, zo gedaan en even later scheerden we over de eerste huizen van Wageningen en daarna over het marktplein, waar de zaterdagmarkt in volle gang was. We draaiden al strooiend rond de kerktoren, we 'deden' de winkelstraat en een paar woonwijken. Overall dwarrelde het goede nieuws naar beneden. Je zag mensen wijzen en kinderen hollen. Ik voelde me een beetje als de Messias.

Na een minuut of tien was de rugzak leeg en koersten we terug richting vliegveld. Onze landing verliep prima, hoewel we wel erg dicht langs het hek scheerden waarachter eerder die ochtend iemand was blijven haken.

'Nou, Jacques,' zei ik, 'reuze bedankt. Heel gaaf dat je dit wilde doen. En hier zijn de €100.'

Hij keek me verbaasd aan. 'Die was ik helemaal vergeten,' zei hij lachend.

Natuurlijk kreeg deze actie een staartje. Na een paar dagen kreeg ik een heel boze meneer van de Milieupolitie aan de lijn. Of ik *onmiddellijk* ten burele wilde verschijnen en als ik in gebreke zou blijven zou hij er hoogstpersoonlijk voor zorgen dat de hele expositie

niet doorging.

Vriendelijk vroeg ik hoe laat ik die middag moest voorkomen.

'HmMMM, es kijken', zei hij, 'dat wordt *volgende week* donderdag om 10 uur in de ochtend.'

Gelukkig bood mijn grote vriend en mede-organisator, Laurens van der Zee, zich aan om mee te gaan. Laurens is een geweldige dichter en een heel lieve man en zijn uitstraling is een van grote zachtheid en begrip. Zelf zie ik er ook niet bepaald als een Hell's Angel uit. Dus toen de milieu-politieambtenaar, op onvriendelijke types voorbereid, de wachtruimte binnenstapte gloorde er iets van een opgeluchte glimlach rond zijn lippen. Hij keek ons met een schuin oog aan en zei; 'Eerst dan maar koffie, heren?'

Eenmaal op zijn kamer ontsponen we (ik weet dat dit niet kan) een gezellig gesprek over kunst en hoe moeilijk het is om aandacht van de pers te krijgen, en hoe graag we Wageningen wilden redden van een kunstenloze ondergang. Gelukkig was hij een en al begrip. Wel moest hij 'iets' doen, want er waren serieuze klachten uit de gemeenschap gekomen die tot een daadkrachtig ingrijpen van zijn kant verplichtten. Bij iemand was zelfs een papiertje *in de tuin* terecht gekomen. 'Ik moet ze kunnen vertellen,' zei hij met een knipoog, 'dat ik jullie in de kraag gevat heb en op passende wijze de les gelezen. Nu kan ik jullie een geweldige douw geven door het op een milieuwet-overtreding te houden, wat op vele honderden euro's komt te staan,...of...ik kan zeggen dat jullie geflyerd hebben zonder vergunning. Dat wordt dan €100.'

Dit vonden wij een 'beminnelijke' schikking.

Er is dus toch nog ergens één ambtenaar met een beetje gevoel voor humor en avontuur in zijn lijf. Jammer voor de rest van Nederland dat die ene nu net in Wageningen woont. En aan het einde van het seizoen is hij niet transfervrij.

De boete is betaald door ondernemer Frans de Bree, kunstminnaar in zijn vrije tijd, omdat hij het allemaal best wel een goede actie vond.

□

Een vriend van me zei laatst dat ik dit boek niet moest beginnen met iets negatiefs, want dat zou de verkeerde toon zetten en bovendien de verkeerde toon zetten.

Maar hoe zit het dan met al die misdaadromans? dacht ik. Die openen toch ook meestal met iets dat niet zo leuk is. En toch worden ze bij de

vleet verkocht. Negeren dus, die goede raad. Daarom ben ik het boek begonnen met iets positiefs. Ja, ik volg het zelf ook niet meer. Nu ga ik verder met de 'niet-hoofdstukken' waarin dit boek niet verdeeld is.

☐

Op 29 mei 1959 gebeurde er een klein wonder in Nederland. Na wat geborrel en gesis kwam de eerste kuub aardgas bij Slochteren omhoog. Wat een feest had moeten worden werd een drama. Een heus drama, omdat we met de aardgasbaten van alles gedaan hebben, behalve dat waar Onze-Lieve-Heer ze voor bedoeld had. Namelijk, door deze eindige en vervuilende energiebron te gebruiken om Nederland naar het tijdperk van oneindige en schone bronnen te loodsen. Nederland had het eerste land ter wereld moeten worden dat voor haar energie geheel op waterstof zou draaien. Waterstof, opgewekt met behulp van zonne- en windenergie. De schoonste brandstof die je kunt bedenken. Onze know-how op dit gebied had het grootste exportartikel aller tijden kunnen worden. Nederland, al eeuwen bekend stand als land van propere zon en schone wind, had hét grote voorbeeldland in de wereld moeten worden.

Maar, wat deden we?

Kijk even om u heen en zie mij constateren dat de slag bij Slochteren in een bittere nederlaag eindigde.

☐

Jan Hesselink zit achter de console van de kleine waterstofcentrale die Wageningen en omgeving van stroom moet voorzien. *(Ho, hoor ik u roepen. Net nog hadden we de slag verloren en nu staat daar opeens een waterstofcentrale. Wel, beste lezer, dit is gewoon een raar boek).*

In die dagen woonden nog geen vijfduizend mensen meer in de streek. (Hoe dat komt leest u straks)

Het waterstofgas, waar de centrale op draait, wordt opgewekt met behulp van een groot aantal oude zonnecellen en twee middelgrote windturbines, die op een stuk grond naast de centrale staan. Deze produceren net genoeg energie om alle huishoudens van minimaal comfort te voorzien. Maar er moet dan wel gerantsoeneerd worden. Vooral in de winter, wanneer er door de korte dagen en het weinige zonlicht niet veel stroom uit de zonnepanelen komt. Gedurende de zomer kan gelukkig extra waterstofgas gegenereerd en opgeslagen

worden om als buffer te dienen tijdens de donkere dagen. Maar als in de winter de wind te lang uitblijft, is men daar snel doorheen. Goed, Wageningen had tenminste nog een waterstofcentrale. Jan prees zich gelukkig dat hij hier woonde en niet in een van die gebieden die nu 200 jaar teruggeworpen waren in de tijd.

Hij keek op de kalender die boven het ijskastje hing en zag dat het over twee dagen 30 mei 2049 zou zijn. De verjaardag van zijn vrouw Lieneke. Vierentwintig werd ze. Hij glimlachte, terwijl een fijn gevoel door zijn lijf stroomde. Zijn vrouw! Bijna niemand trouwde meer tegenwoordig, want het werd gezien als iets volkomen ouderwets. En in deze barre tijden hadden de meeste mensen sowieso geen tijd voor dit soort zaken. Maar hij en Lieneke hadden er toch voor gekozen. Dat kwam vast, dacht hij wel eens, door de vele verhalen over vroeger die hij van zijn nog krasse negentig jaar oude opa hoorde. Al vanaf zijn kindjaren hadden deze verhalen hem enorm geboeid. Het was net of hij die tijden van voor de Grote Verandering zelf ook beleefd had. En het was dat gevoel van nostalgie geweest dat hem had doen besluiten Lieneke ten huwelijk te vragen en ze had lachend ja gezegd.

Nederland had er in de tijd waar zijn opa over sprak nog heel anders uit gezien. Het was verbazingwekkend wat er in de afgelopen vijftig jaar allemaal gebeurd was. Vooral na 2019 was het snel misgegaan. En nu, met die al acht jaar durende oorlog tussen China en Rusland die de hele wereld in een houdgreep hield, kon er van enige terugkeer naar de gouden dagen van weleer geen sprake zijn.

?

Hallo. Ik ben Paul. De schrijver van dit boek. Dit is mijn eerste serieuze boek. Niet dat ik onserieuze boeken heb geschreven, hoor. Wat ik bedoel is dat er nog nooit iets van mij gepubliceerd is. Dit is dus mijn debuut. Gewoon omdat het nu maar eens moet gebeuren. Uit mijn 'onserieuze-boekentijd' - die dus nooit bestaan heeft - weet ik dat een boek schrijven erg moeilijk is. In een echt boek zit een plot en in dat plot komen personages voor die het een en ander meemaken en door deze gebeurtenissen veranderen. Daarna moet er een plausibel einde komen waar iedereen een beetje blij van wordt. Nou, zo'n boek wilde ik deze keer niet schrijven.

In dit boek vlieg ik in een rap tempo heen en weer tussen allerlei onderwerpen. En met allerlei onderwerpen bedoel ik allerlei onder-